

Gerestaureerd Fort Pannerden open voor publiek

Fort Pannerden is na jaren van verpaupering compleet gerestaureerd en nieuw ingericht en sinds dit jaar open voor bezoekers. Alles gaat nu om het ontdekken van het fort samen met het riviernatuurlandschap, de Klompenwaard, er omheen. Het onder de grond verborgen bouwwerk van wel vijf verdiepingen hoog was van cruciale betekenis voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het vernieuwde Fort Pannerden, met het unieke rivier-natuurlandschap en de Klompenwaard er omheen zal - samen met het nabijgelegen kasteel Doornenburg - het toerisme in de regio een geweldige impuls geven.

‘Verover het fort vol verhalen’

Gelegen op een prachtige, unieke landpunt bij de splitsing van de Rijn, Waal en Pannerdensch Kanaal trotseert Fort Pannerden al 150 jaar de vier elementen: Water, Aarde, Vuur en Lucht. Vanaf nu kunnen bezoekers de strijd met deze elementen aangaan en zo het fort ‘veroveren’.

Het fort geeft zijn schat aan verhalen prijs met allerlei nieuwe, interactieve programma’s. Met *Expeditie Pannerden*, een spannende puzzelexpeditie voor het hele gezin. Met *Elements - The real live game*, een avontuurlijke breinbreker door de duistere gangen en kamers. Met de audiotour *Luisterfort*, waarin bewoners van het fort aan het woord komen, van kanonnières tot krakers. Of kies voor *Sterke Verhalen*, waarbij je op pad gaat met gidsen in soldatenuiform. Spektakelstuk in het vernieuwde fort is een nagebouwd kanon, het grootste dat ooit in het fort stond – en dat tijdens demonstraties kan bulderen. Bezoekers kunnen naar eigen inzicht de beleefprogramma’s combineren tijdens een bezoek. Ook is er soldatenmuseum.

Voor het concept “*Trotseer van de elementen*”, tekende Tinker Imagineers, dat vele succesvolle belevingen maakte van verborgen geschiedenis – zoals DOMunder in Utrecht. Een bewuste keus van opdrachtgevers Gemeente Lingewaard en Stichting tot beheer en instandhouding van Fort Pannerden. Zij wilden het Rijksmonument klaar maken voor de nieuwste generaties.

Een restaurant met uniek panorama-terras, bezoekerscentrum, soldatenmuseum, film en museumwinkel moeten Fort Pannerden tot een belangrijke toeristische attractie maken voor de Provincie Gelderland waarbij het de ambitie is om 180 dagen openstelling per jaar te realiseren.

Samen

Partners bij de totstandkoming van de programma’s zijn gemeente Lingewaard en Staatsbosbeheer – beheerder en eigenaar van 15 forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en van het omringende landschap, zoals hier de dynamische riviernatuur in de Gelderse Poort. Daarnaast Rijkswaterstaat, die onder meer verantwoordelijk is voor de waterverdeling bij het splitsingspunt. 2/3 van het Rijnwater gaat bij hoogwater naar de Waal en 1/3 naar het Pannerdensch kanaal: essentieel voor de bescherming van het riviereengebied tegen hoog water. Vierde partner is Waterschap Rivierenland, met als hoofdtaak veilige dijken en schoon en voldoende water.

Nieuwe Hollandse Waterlinie, Koude Oorlog, krakers

Fort Pannerden is het meeste oostelijke van de 60 stoere forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (www.hollandsewaterlinie.nl) en werd van 1869-1871 gebouwd. Soldaten konden van kilometers afstand zien of vijanden over de Rijn naderden. Ze moesten de toevoer van Rijnwater veilig stellen richting de Waterlinie. De rol van Fort Pannerden was dus cruciaal, het is ‘de kraan van de Nieuwe Hollandse Waterlinie’. De Linie is genomineerd als Unesco Werelderfgoed. (www.hollandsewaterlinie.nl/unesco)

Fort Pannerden was volledig belegerd in de tijd van W.O. I, had kort een rol in W.O. II totdat de invallende Duitsers het fort dreigden te bombarderen. Na de Koude Oorlog raakte het fort in verval. Het werd jarenlang het domein van krakers. Sinds 2009 heeft het fort een publieksfunctie.

Restauratie voltooid

De herinrichting is de kroon op de restauratie van Fort Pannerden. In de periode 2009 – 2011 werd het fort ingrijpend casco gerestaureerd dankzij bijdragen van Rijk, Provincie Gelderland, gemeente Lingewaard en diverse fondsen. Met de herinrichting van 2015 krijgt het fort een nieuwe bestemming als informatie- en beleveniscentrum.

De herinrichting is mede mogelijk gemaakt met bijdragen van Provincie Gelderland, Stadsregio Arnhem Nijmegen en Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, bovendien de partners Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat en Waterschap Rivierenland. Ook BankGiroLoterij, ANWB Fonds en Prins Bernhard Cultuurfonds gaven financiële steun. De Vrienden van Fort Pannerden leveren hun bijdrage door vrijwilligers beschikbaar te stellen. Al sinds 2009 zetten deze zich in voor het fort en het gastvrij ontvangen van bezoekers.

Openingstijden fort

April, mei, juni, september en oktober: woensdag, zaterdag en zondag;

Juli en augustus en in schoolvakanties (regio zuid): dinsdag t/m zondag;

November t/m maart: zaterdag en zondag;

Openingsuren: 11.00 – 17.00 uur.

Toegang betaald én vrij

In Fort Pannerden kun je met gemak een dag doorbrengen. Met één ticket kun je deelnemen aan alle interactieve programma's in Fort Pannerden, je maakt ter plekke je combinatie. Passanten (fietsers, wandelaars) hebben vrij entree tot delen van het fort: bezoekerscentrum, film, restaurant en het uitzichtpunt bovenop het fort.

Entreprijzen: € 12,00. Kinderen 4 t/m 11 jaar € 8,50. 10 % korting op vertoon van een ticket van Kasteel Doornenburg. Kinderen t/m 3 jaar gratis.

Bezoekadres: Fort Pannerden, Waaldijk 1, Doornenburg. www.fortpannerden.eu

P-plaats voor auto's op de Pannerdenseweg. Kijk voor vervoersservice naar het fort op de website.